

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 року

06-08-19

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
PROGRAM OF THE DISCIPLINE**

**ІННОВАЦІЙНИЙ ТА СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
INNOVATION AND STRATEGIC MANAGEMENT**

Спеціальність
Specialty

281 «Публічне управління та адміністрування»
281 «Public management and administration»

Рівне – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційний та стратегічний менеджмент» для студентів, які навчаються за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Рівне: НУВГП, 2018. 14 с.

Розробник: Щербакова А.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «___» _____ 2017 року № ___

Завідувач кафедри менеджменту _____ Л.Ф. Кожушко
«___» _____ 2017 року

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Протокол від. «___» _____ 2017 року № ___

Голова науково-методичної комісії _____ Е.В. Дробко

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Інноваційний та стратегічний менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, методи, напрямки розвитку стратегічного та інноваційного менеджменту.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Інноваційний та стратегічний менеджмент» є складовою частиною циклу фундаментальної підготовки студентів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – «Основи менеджменту та самоменеджменту», «Адміністративний менеджмент», «Управління персоналом», «Маркетинг», а також цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, роботи на лекціях, практичних заняттях та самостійної роботи.

Анотація

Дисципліна «Інноваційний та стратегічний менеджмент» направлена на оволодіння теоретичними знаннями з питань організації й управління стратегічною та інноваційною діяльністю підприємства, набуття практичних вмінь і навичок щодо використання концепції стратегічного та інноваційного менеджменту в діяльності підприємства. Після вивчення дисципліни студент зможе: визначати та обирати стратегії розвитку організації; обґрунтовувати управлінські рішення в сфері інноваційної діяльності; планувати, організовувати та контролювати інноваційну діяльність на підприємстві; оцінювати ефективність інноваційних проектів.

Ключові слова: інновація, стратегія, менеджмент, нововведення, конкурентоспроможність, ефективність, адміністрування

Abstract

Discipline "Innovation and strategic management" is aimed at mastering the theoretical knowledge on the organization and management of enterprise's strategic and innovative activities, acquiring the practical skills of using the concept of strategic and innovative management in the enterprise's activities. After studying the discipline, the student will be able to: identify and select strategies of organization's development; substantiate managerial decisions in the field of innovation activity; evaluate the effectiveness of innovation projects.

Key words: innovation, strategy, management, novation, competitiveness, efficiency, administration.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: 28 «Управління та адміністрування»	Вибіркова	
Модулів: 1	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	<i>Рік підготовки</i>	
Змістових модулів: 2		2-й	3-й
Загальна кількість годин: 90		<i>Семестри</i>	
		4	5
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 СРС – 6	Рівень вищої освіти – бакалавр	16 год.	2 год.
		<i>Практичні</i>	
		14 год.	6 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		–	–
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	82 год.
		Вид підсумкового контролю:	
		залік	екзамен

Примітка

Питома вага кількості годин аудиторних занять, самостійної й індивідуальної роботи у загальній кількості годин становить:

для денної форми навчання – 33,3% до 66,7%;

для заочної форми навчання – 8,9% до 91,1%.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань організації й управління стратегічною та інноваційною діяльністю підприємства, набуття практичних вмінь і навичок щодо використання концепції стратегічного та інноваційного менеджменту в діяльності підприємства.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- опанування комплексу знань з інноваційного та стратегічного менеджменту, вивчення основних теоретичних положень дисципліни;
- вироблення практичних навичок творчо вирішувати організаційні та виробничі завдання при розробці стратегій та впровадженні інновацій на підприємствах;
- формування навичок щодо використання науково-практичних методів при формуванні стратегій та вирішенні проблем управління інноваційними процесами та проектами;
- розвиток аналітичного мислення при визначенні основних показників прибутковості інноваційних проектів та обґрунтуванні оптимальної стратегії розвитку підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- місце та роль стратегічного менеджменту в системі управління;
- сфери використання стратегічного менеджменту;
- відмінності концепцій стратегічного менеджменту;
- підходи до формування місії та цілей підприємства;
- сутність та особливості стратегічного планування в організації;
- основні методологічні підходи до стратегічного менеджменту;
- особливості методів стратегічного аналізу;
- закони і основні категорії інноваційного менеджменту;
- особливості взаємодії суб'єктів інноваційного процесу;
- роль держави в регулюванні інноваційних процесів;
- основні складові інноваційної інфраструктури;
- показники економічної ефективності інноваційних проектів.

вміти:

- обґрунтовувати місію та стратегічні цілі розвитку підприємства;
- визначати стратегії розвитку підприємства;
- обґрунтовувати управлінські рішення в сфері інноваційної та стратегічної діяльності;
- планувати, організовувати та контролювати інноваційну діяльність на підприємстві;
- оцінювати ефективність інноваційних проектів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Сутність та особливості стратегічного менеджменту

Тема 1. Концептуальні положення стратегічного менеджменту. Сутність і особливості стратегічного менеджменту. Основні етапи розвитку стратегічного менеджменту. Основні складові і етапи процесу стратегічного менеджменту. Порівняльна характеристика стратегічного й оперативного управління. Рівні розробки стратегії в організації.

Тема 2. Стратегічне планування в організації. Вибір методології стратегічного менеджменту. Основи розроблення стратегії: підходи, принципи, визначальні фактори. Мета та принципи стратегічного планування. Моделі стратегічного планування. Розроблення корпоративної (загальної стратегії). Розроблення ділової (бізнес-) стратегії. Розроблення функціональних і операційних стратегій. Вибір та оцінка стратегії.

Тема 3. Розробка місії та стратегічних цілей організації.

Сутність і роль місії у визначенні пріоритетів розвитку організації. Формулювання та характеристика елементів місії. Поняття, види та принципи формулювання цілей організації. Організація процесу визначення цілей.

Тема 4. Методи стратегічного аналізу діяльності підприємства.

Сутність методів стратегічного аналізу діяльності підприємства. Основні моделі стратегічного аналізу. Методи портфельного аналізу напрямків діяльності організації: метод Бостонської консалтингової групи, матриця SE/McKinsey, метод «Шелл» – DPM.

Змістовий модуль 2. Інноваційний менеджмент як складова ефективного управління підприємствами

Тема 5. Концептуальні основи інноваційного менеджменту. Суть та основні поняття інноваційного менеджменту. Класифікація

інновацій. Концепції життєвого циклу інновацій. Інноваційна діяльність та інноваційний процес.

Тема 6. Державна підтримка інноваційних процесів. Інноваційна інфраструктура. Принципи і механізми державної інноваційної політики. Механізми державної фінансової підтримки інноваційної діяльності. Податкові пільги, спрямовані на стимулювання інноваційної діяльності. Форми малого інноваційного підприємництва. Регіональна інноваційна інфраструктура.

Тема 7. Планування інноваційної діяльності. Місце інноваційних планів в системі планування і стратегічного управління підприємства. Оцінювання інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання. Інноваційна політика підприємства. Інноваційні стратегії та вибір стратегічної інноваційної поведінки. Розроблення інноваційних стратегій і програм.

Тема 8. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності. Види ефектів від впровадження інновацій. Критерії оцінки результатів інновацій. Види ефектів від інноваційної діяльності. Принципи розрахунку економічної ефективності інноваційних проєктів. Економічна ефективність інноваційного проєкту. Методи оцінювання науково-технічної результативності інновацій. Соціальна ефективність інноваційної діяльності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
1		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Сутність та особливості стратегічного менеджменту												
Тема 1. Концептуальні положення стратегічного менеджменту.	8	2				6	10	1				9
Тема 2. Стратегічне планування в	12	2	2			8	10					10

організації.												
Тема 3. Розробка місії та стратегічних цілей організації.	12	2	2			8	12		2			10
Тема 4. Методи стратегічного аналізу діяльності підприємства	12	2	2			8	12					12
<i>Змістовий модуль 2. Інноваційний менеджмент як складова ефективного управління підприємствами</i>												
Тема 5. Концептуальні основи інноваційного менеджменту	10	2	2			6	10	1				9
Тема 6. Державна підтримка інноваційних процесів. Інноваційна інфраструктура	12	2	2			8	10					10
Тема 7. Планування інноваційної діяльності	12	2	2			8	12		2			10
Тема 8. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності	12	2	2			8	14		2			12
Усього годин	90	16	14			60	90	2	6			82

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема і зміст практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Стратегічне планування в організації. Моделі стратегічного планування. Ситуаційні завдання із розробки стратегій різних рівнів.	2	-
2.	Розробка місії та стратегічних цілей організації. Зміст місії організації. Визначення та вимоги до стратегічних цілей. Ситуаційне завдання «Дерево цілей організації». Розрахункова задача «Визначення конкурентної позиції фірми на ринку»	2	2
3.	Методи стратегічного аналізу діяльності підприємства. Методи портфельного аналізу	2	-

	напрямків діяльності організації. Розрахунково-ситуаційне завдання «Аналіз портфеля діяльності фірми»		
4.	Концептуальні основи інноваційного менеджменту. Сутність та класифікація інновацій. Тенденції у сфері продуктових, технічних, технологічних, управлінських та ринкових інновацій в Україні і світі. Семінар-дискусія. Кейс-завдання	2	-
5.	Державна підтримка інноваційних процесів. Інноваційна інфраструктура. Податкові пільги, спрямовані на стимулювання інноваційної діяльності. Ситуаційне завдання «Особливості державної інноваційної політики в країнах світу». Ситуаційне завдання «Китай - золота жила для ТНК».	2	-
6.	Планування інноваційної діяльності. Інноваційні плани в системі планування і стратегічного управління підприємства. Ситуаційно-розрахункове завдання «Оцінювання інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання». Розрахункове завдання «Розробка плану оновлення продукції»	2	2
7.	Оцінювання ефективності інноваційної діяльності. Виявлення ефектів, що отримуються внаслідок реалізації інноваційного, їх кількісний та якісний аналіз. Розрахункові задачі.	2	2
	РАЗОМ	14	6

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента полягає у поглибленні знань та умінь з усіх тем навчальної дисципліни. Самостійна робота потребує опрацювання додаткової навчальної літератури, нормативних документів, наукових праць та періодичних ділових видань.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

7 год. – підготовка до аудиторних занять;

18 год. – підготовка до контрольних заходів;

35 год. – опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів заочної форми навчання:

3 год. – підготовка до аудиторних занять;

18 год. – підготовка до контрольних заходів;

69 год. – опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Генезис інноваційних концепцій досягнення лідерства на ринку	2	4
2	Зміст і взаємозв'язок корпоративної, бізнес-стратегії та функціональної стратегії підприємства	2	4
3	Конкурентоспроможність потенціалу підприємства	2	4
4	Методи вибору стратегічних рішень	2	4
5	Вплив теорії корисності на прийняття стратегічних рішень	2	4
6	Стратегічна діагностика середовища організації	2	4
7	Теорії інноваційного розвитку та її сучасні концепції	2	4
8	Інноваційний процес як об'єкт інноваційного менеджменту	2	4
9	Особливості організаційних форм інноваційної діяльності	2	4
10	Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні	2	4

11	Конкурентоспроможність і мотивація оновлення виробництва	2	4
12	Організація НДДКР і проектування	2	4
13	Основи організаційно-технологічної підготовки виробництва нововведень	2	4
14	Фінансування нововведень і ризику	2	4
15	Особливості управління персоналом в інноваційних організаціях	2	4
16	Інновації й організаційні структури інноваційного менеджменту	2	5
17	Основні підходи до визначення ролі стратегічного менеджменту в компанії	3	4
	Разом	35	69

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі проведення лекційних та практичних занять використовуються такі методи активного навчання: диспути та дискусії; тематичні тести; розподіл ролей в аудиторії; ділові ігри; ситуаційні завдання, кейс-задачі, розрахункові задачі

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним контролем. Поточний контроль теоретичних знань проводиться шляхом застосування комп'ютерного тестування. Перевірка практичних умінь здійснюється під час практичних занять і за результатами виконання самостійної роботи.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Інноваційний та стратегічний менеджмент», є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо).

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі.

Критерії оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа:

0% – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо); 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання

Поточний контроль								Сума
Змістовий модуль 1 (50 балів)				Змістовий модуль 2 (50 балів)				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
10	13	15	12	10	12	13	15	

T1 – T8 – теми змістових модулів

Оцінювання студентів заочної форми навчання відбувається на підставі виконаного і захищеного індивідуального завдання, виконання завдань на аудиторних заняттях та модульного контролю.

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Підготовка індивідуального завдання		Захист індивідуального завдання	Аудиторна робота	Екзамен	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2				
15	10	15	20	40	100

Позитивні оцінки виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрали за результатами поточного контролю не менше 60 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	зараховано
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конспект лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, нормативні документи, презентаційні матеріали.

11. ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
2. Інноваційний менеджмент: навч. посібник / Л.І. Михайлова, О.І. Гуторов, С.Г. Турчіна, І.О. Шарко. – Вид. 2 - ге, доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 234с.
3. Кіндрацька, Г. І. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Львів : Львівська політехніка, 2010. - 408 с.
4. Нємцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: ТОВ „УВПК „ЕксОб”, 2002. – 560 с.

5. Череп А. В. Інноваційний менеджмент : підручник / Череп А.В., Пуліна Т.В., Череп О.Г. – К.: Кондор, 2014. – 452 с.

Допоміжна

1. Король Б. О., Мороз Е. Г. Стратегічний менеджмент: навч. посіб.-Рівне: НУВГП, 2015. - 263 с.
2. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. - Київ: КНЕУ, 2003. - 504с.
3. Скібіцький О.М. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. - Київ: ЦНЛ, 2006. - 312с.
4. Школа І. М. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / І. М. Школа, І. В. Бутирська. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2010. – 312 с.

Електронний репозиторій НУВГП

1. Менеджмент організації: інтерактивні форми навчання : навч. посіб. / Т.О. Кузнецова, А.С. Щербакова, О.Ю. Судук. – Рівне : НУВГП, 2012. – 373 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2319/>
2. Основи менеджменту і маркетингу : навч. посіб. / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова, О.Ю. Судук. – Рівне : НУВГП, 2016. – 291 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4282/>

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua>
4. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua>
5. Цифровий репозиторій НУВГП / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/>